

Починаючи з 2017 р. спостерігається зменшення приросту видатків з бюджету міст обласного значення та державного бюджету у порівнянні з приростом видатків обласного та місцевих бюджетів, що пов'язане з процесом децентралізації (рис. 3).

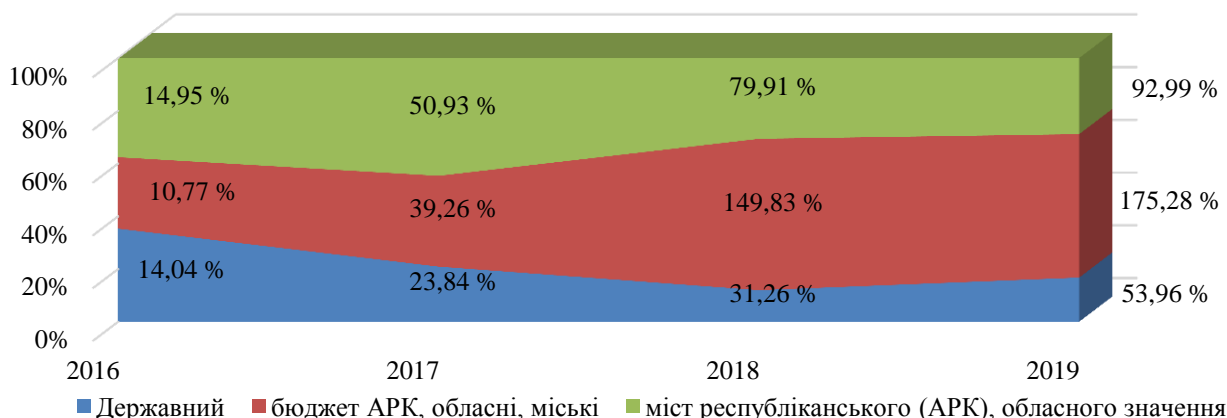

Рис. 3. Темп приросту видатків на вищу освіту за бюджетами

* Складено автором на основі джерела [1].

Отже, видатки на освіту зростають кожного року та мають позитивний темп приросту у порівнянні з 2015 р., більша частина видатків (станом на 2019 рік – 84 %) формується за рахунок державного бюджету, проте у порівнянні з попередніми роками спостерігається зменшення частки державного бюджету та збільшення частки обласних та місцевих бюджетів у формуванні видатків на вищу освіту.

Джерела та література

1. Видатки на вищу освіту. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk/statistichnij-zbirnik>
2. Полінкевич О. М. Стратегічні напрями розвитку сфери послуг в Україні. Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф./М-во освіти і науки України; М-во культури України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид. Центр КНУКіМ, 2016. С. 169–174.
3. Ховрак І. В. Інституціоналізація розвитку закладів вищої освіти на засадах соціальної відповідальності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 30. С. 199–203.
4. Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.
5. Khovrak I. Higher education institutions as a driver of sustainable social development: Polish experience for Ukraine *Environmental Economics*. 2020, Vol. 11. Issue № 1, P. 1–13. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/ee.11\(1\).2020.01](http://dx.doi.org/10.21511/ee.11(1).2020.01)
6. The role of universities in disseminating the social responsibility practices of insurance companies/ V. Trynchuk, I. Khovrak, R. Dankiewicz, A. Ostrowska-Dankiewicz, A. Chushak-Holoborodko. *Problems and Perspectives in Management*. 2019. № 17 (2). P. 449–461.

Лопушинська О. – асистент кафедри менеджменту;
 Пасічник Є. – здобувач вищої освіти рівня «бакалавр»
 Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна

Проблеми менеджменту інноваційного розвитку агропромислових підприємств України

Україна володіє потужним аграрним потенціалом, який є основою розвитку економіки країни. Для більш ефективного використання аграрного потенціалу сільськогосподарськи

підприємства мають впроваджувати менеджмент інноваційного розвитку, адже реалії розвитку аграрних підприємств на теперішній час вказують на життєву необхідність його подальшого ефективного функціонування виключно по інноваційній моделі. Під інновацією слід розуміти комплексний процес нагромадження, розповсюдження і використання наукових знань, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери, забезпечують одержання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного та іншого ефекту і для своєї реалізації потребують відповідних умов [2].

Велике значення в розвитку НТП в аграрній сфері належить агрохолдингам. Великі компанії впроваджують інновації не лише у виробничі процеси, але і в усі супутні сфери – управління ресурсами, кадрами, закупівлями. Впровадження науково-технічного прогресу в аграрних підприємствах має свої складності [1].

Через масштаби та складнощі в управлінні великими господарствами впровадження нових технологій не є швидким процесом. Адже структура сучасних агрохолдингів є багаторівневою та бюрократизованою. Впровадження інновацій забезпечує зростання автоматизації виробництва, що призводить до скорочення працівників. Проте суттєвий і найголовніший фактор, що гальмує інновації в сільському господарстві, – відсутність компетентних працівників, здатних керувати надскладною технікою та системами, а також небажання нести за неї відповідальність. Ще однією причиною повільного переходу галузі до інноваційності є відстрочений економічний ефект впровадження високих технологій. Мало хто готовий вкладати великі кошти в оновлення, розуміючи, що ефект буде не одразу.

Не зважаючи на проблеми впровадження, інноваційні технології – безальтернативний варіант розвитку аграрного бізнесу. Задля зменшення впливу проблем на ефективність інноваційного розвитку, менеджери провідних аграрних підприємств пропонують такий варіант їх вирішення: будь-які інноваційні напрацювання в компанії спочатку відпрацьовуються на пілотних проектах – таким чином тестується їхня ефективність. Адже на практиці часто трапляється, що деякі ідеї аграрного бізнесу або не працюють, або працюють не так, як очікували та не дають ефекту [1].

Сьогодні наша держава, незважаючи на провідну роль АПК, відстає від розвинених країн за рівнем продуктивності праці в сільському господарстві. Причинами є невисока врожайність культур, надлишкова зайнятість, деіндустріалізація та нерациональна організація аграрного виробництва. Проте при цьому найбільший потенціал для впровадження інновацій мають середні фермерські господарства. Адже вони, порівняно з великими аграрними підприємствами, більш адаптивні та здатні на швидкі зміни. Як показує досвід закордонних країн, саме такі господарства можуть бути драйвером інновацій в українському АПК [3].

Отже, проблема розвитку інноваційної діяльності на засадах використання досягнень науково-технічного прогресу в усіх сферах агропромислового комплексу є складною і багатогранною. Впровадження інноваційних технологій – важливе завдання для будь-якого підприємства і визначається як перспективний напрям розвитку, який створює сприятливе середовище для ефективного використання ресурсного потенціалу та формування його конкурентоспроможності.

Джерела та література

1. Кравченко В. Інновації в АПК. URL: <https://mind.ua/publications/20202576-innovaciyi-ta-apk-chomu-zatanim-soyuzom-majbutne>
2. Купрік А. П. Значення інновацій на підприємствах АПК. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.1/215.pdf>
3. Малик М. Й., Зіновчук В. В., Лупенко Ю. О. Основи аграрного підприємництва. Київ: Інст-т аграрної економіки, 2001. 582 с.